

הגדרת תפקיד מ"מ קהילה

ייעוד התפקיד

לפקד על חיילי הקהילה באזור ולהוביל באמצעותם את המשימה הלאומית באזור.

המ"מ מהווה דרג טקטי להובלת הכוח המשימתי הצבאי בביצוע התהליכים החינוכיים וההתיישבותיים המוגדרים בתיק המשימה הרשות. המ"מ פועלת להנחיית חייליה, לבקרה על אופן ביצוע משימותיהם ולאיתור צרכים משימתיים וכשירות החיילים לביצוע משימותיהם, ופועלת למול שותפי התפקיד ברשויות בהן מפעילה חיילים - מנהל מחלקת החינוך ויחידת הנוער ברשות, מדריכי הגרעין ורכז המשימה בתנועת / ארגון הנוער, מדריכה מרחבית של משרד החינוך, רכז ההכנה לצה"ל ברשות ורמ"ד רשויות בלשכת הגיוס.

מרכיבי התפקיד

מרכיב תפקיד	משימות מרכזיות	ידע נדרש	מיומנויות נדרשות	תכונות נדרשות
המשימה הלאומית	- לזהות את האתגרים החינוכיים ברשות. - תכנון התהליכים החינוכיים לאור הערכת מצב יחד עם שותפי התפקיד. להשפיע על תיק המשימה הרשותי. - לממש ולבקר את מימוש תיק המשימה הרשותי, באמצעות חייליה. - להוות דמות משמעותית המעצימה את החיבור והמוטיבציה לביצוע המשימה בקרב חייליה תוך יוזמה ויצירתיות. - לפעול לכשירות חייליה לביצוע משימותיהם למול רכז ליווי משימתי ו/או מדריכה מרחבית מו"ח ו/או גורמי ההדרכה ביחידה. - להטמיע ולהפעיל את תוכנית החינוך הצבאית לנוער 'הנני' במסגרות ולבקר את מימושה.	- נתוני הגיוס וההכנה לצה"ל ברשות. - מאפייני הקהילות ברשות. - מסמכי היסוד - רוח צה"ל, ייעוד וייחוד, תפיסת "צבא העם". - תפיסת החינוך הצבאית לנוער, תיק תוכן "הנני" ואופן הפעלת הכלים בתפיסה. - פורמט תיק משימה ותוכניות עבודה בקהילה. - תכנית העבודה השנתית לחייל. - גרף מיונים וגיוסים מיטב. - ידע בתחום ההכנה לצה"ל ותהליכי המיון והגיוס בצה"ל. - פריסת החיילים במשימות. - מרכיבי החוסן. - אתיקה של הפעולה החינוכית. - צירי הפעולה בקהילה.	- איתור צרכים חינוכיים. - לזהות נקודות תורפה והזדמנויות לשיח חינוכי, לייצר ולעודד שיח פיקודי ערכי. - מנהיגות - עיצוב תודעה, הנעה, חיבור והטמעת חשיבות המשימה. - בקרה על שותפי תפקיד - הסקת מסקנות מתוך נתונים - מעקב ובקרה על תהליכים ארוכי טווח - חניכה ובקרה	- להוות דמות יוצרת, יוזמת, חושבת מחוץ לקופסא, מקדמת תהליכים חינוכיים בקרב בני הנוער. שליחות ותובנת משימה - רגישות - מודעות סביבתית - יצירתיות - אחריות - דוגמה אישית - הגדלת ראש - חיבור למשימה - חתיירה לשיפור מתמיד - ממלכתיות - מערכתיות - ראייה חינוכית - התמדה - סדר וארגון - יסודיות - סמכותיות

		- מסלול הנח"ל - מסלול השירות, מאפייני קבוצה משימתית, תיק יסוד כשירות חיילי הנח"ל, תיק נהלים והנחיות לפרק המשימה, הגדרת תפקיד מדריך גרעין ורכז ליווי משימתי, נהלי פעולה חקלאית. - היכרות עם הגדרות התפקידים במסלולים השונים - מו"ח, תקומה וגשרים (כשותפי תפקיד). - מאפייני הסביבה המשימתית: המסגרת הפורמלית, מדדי החינוך הבלתי פורמלי, הובלת קבוצה, ליווי פרטני.		
- מקצועיות - יסודיות - קבלת החלטות - אינטליגנציה רגשית - תפיסת אחריות מרחיבה - זמינות ונגישות - אסרטיביות - דוגמה אישית - חתירה למגע - כבוד לזולת - ממלכתיות - מערכתיות - סמכותיות - חתירה לשיפור מתמיד - אמפתיה - התמדה	- הובלה מתוקף דמות, ערכים, מקצועיות ואינטליגנציה פיקודית - יכולת ליצירת קשר אישי - חלוקת קשב - ניהול מוטת שליטה רחבה - תכנון וניהול תהליכי חינוך, חניכה, בניית גאנט עבודה, צמתי בקרה - חניכה - מתן ביקורת - מקדמת - העמקה וניתוח - הבחנה בין עיקר וטפל - התנסחות בדיבור ובכתב	- היכרות מעמיקה של חיילי המחלקה, פריסתם ומשימותיהם. - פקודת השירות המשותף. - המענה הפיקודי. - תהליכי החניכה ביחידה. - מנגנוני קידום ופיתוח חיילים. - היכרות עם עולם הפרט והפקודות בנושא (ועדות פרט, ראיונות, טיפול בפניות ואיתור בעיות ומצוקות). - תורת הפו"ש הצבאי. - תפיסת פיקוד "יקר האדם" - היכרות עם נהלי העבודה אל מול גורמי המטה התומכים (ת"ש, שלישות, לוגיסטיקה).	- לפקד על חיילי המחלקה. - לפתח ולפעול להעצמת כשירות חייליה לביצוע משימתם. - להנחיל תודעת משמעות והבנה של המשימה בקהילה, לעודד יצירתיות, יוזמה ומקצועיות בקרב חייליה. - טיפול ברווחת הפרט של חיילי האזור. - לטפל משמעתית בחיילים בהם נדרש הדבר. - ביצוע ביקורות פתע, שיחות חתר.	פיקוד וחניכה

		- היכרות עם הגדרות התפקידים במסלולים השונים - מו"ח, גרעיני הנח"ל ותקומה. - תיק הבטיחות המחלקתי. - היכרות עם פקודות המשא"ן. - נהלי דמי הוראה.	- בקרה על שותפי תפקיד - ראיית תמונה רחבה	סדר וארגון
שותפויות	- לרתום את שותפי התפקיד לצורך שיתוף פעולה מפרה המעצים את אפקטיביות הפעולה בדרג המקביל אליה במנהל חברה ונוער, משהב"ט, לשכת גיוס ועוד. - פגישות עבודה סדורות עם שותפי התפקיד. - עבודה כחלק מצוות.	- הגדרת תפקידי השותפים. - הגדרת ממשקי העבודה עם השותפים. - נתוני עתו"ם במרחב. - הגדרת ממשקי עבודה סדורים מול לשכת הגיוס. - היכרות עם התנועות והארגונים הפועלים במרחב. - היכרות עם מערכות היחסים המתנהלות ע"י שאר הגורמים במרחב עם השותפים. - מעקב ובקרה על ליווי החיילים מטעם התנועה/ הארגון והרשות. - קיום שיח סביב הצלחת משימת החיילים עם השותפים השונים. - מעקב ובקרה של מצב הפרט של החיילים. - לנהל מעקבי פגישות ווידוא תג"בים	- תיאום ציפיות - מתן מענה מקצועי - בסוגיות השונות - בקרה על שותפי תפקיד - קביעת סדרי עדיפויות - ראיית תמונה רחבה - רתימת עמיתים - עבודה עם נתונים - עבודה מול שותפים מרובים - יכולת יצירת אמון	- אסרטיביות - ממלכתיות - יחסי אנוש - יושרה - אחריות - חיבור למשימה - סמכותיות - יסודיות - רגישות - התמדה
חירום	להוביל את היערכות חייליה לחירום בשגרה.	- תפיסת החירום היחידתית. - פק"ל שת"פ פקע"ר בחירום.	- ניתוח נתונים - וגזירת משמעויות - תיעדוף משימות	- יצירתיות - יסודיות - דינמיות וגמישות

- ראייה רחבה - הגדלת ראש - אינטליגנציה רגשית - יחסי אנוש - אחריות - קור רוח - אסרטיביות - סמכותיות - סובלנות - חלוקת קשב	- התאמת מענים לצרכי השטח - רתימת והנעת שותפים - עמידה במצבי לחץ, התמודדות עם שינויים ובלתמ"ים. - עבודה בצוות - ניהול ותחזוקת קשרי עבודה - יצירת אמון - ניהול מנגנוני בקרה - איזון בין צרכי המשימה לצרכי הפרט. - מנהיגות בעת משבר - ראיית תמונה רחבה	- פריסת החיילים במרחב ותפקידם בשגרה ובחירום. - היכרות עם קהילות היעד. - היכרות עם שותפי המשימה בחירום. - ניהול סיכונים בשגרה ובחירום. - תובנות מהפעלת הכח במלחמת "חרבות ברזל"	להוביל את חייליה בחירום בהתאם להנחיות.	
- מקצועיות - ירידה לפרטים - יסודיות - יצירתיות - החלטיות - דינאמיות - גמישות - סדר וארגון	- יצירת מנגנוני בקרה איכותניים - תחקור, הפקת תובנות ותרגומן לתוכניות ונהלי עבודה - חשיבה ביקורתית - הערכה, זיהוי בעיות והסקת מסקנות, תיווך ממצאים, ביקורת עצמית, מתן ביקורת בונה - קביעת סדרי עדיפויות	- היכרות עם המשימות המתבצעות בפועל. - היכרות עם דרישות השותפים והקהילות - היכרות עם תיקי המשימה ותוכניות העבודה לרבות מדדי ההצלחה המוגדרים. - כלי תחקור (תמ"ב, שיפור שימור וכו'). - הגדרות פ"א בשבוע - לאחר צרכים - לנהל תהליכי חניכה ולבקר אותם. - לייצר מנגנון לבקרה תמידית על החיילים מרחוק.	- לגזור משמעויות ולתכנן ברמת האזור, לאור תיקי המשימה, גרף המחוז, תוכנית הכשירות ועוד. - הפקת לקחים - הצפת תובנות ממהלך הפעולה לרמת המחוז והטמעת התובנות למימוש יעדי המשימה. - ניהול תהליכי בקרת איכות. - ביצוע תחקור והפקת לקחים הדרכתית על המשימות הלאומיות. (רבעוני). - לתת מענה בזמן אמת לאירועים חריגים באזור.	בקרה, למידה, תכנון והיערכות

אתגרים

1. איתור צרכים ועיצוב תהליכים חינוכיים בסביבה אזרחית - המ"מ פועלת להפעלת חייליה בהתאם להגדרות תיק המשימה הרשומי (עליו היא גם משפיעה בתהליך עיצובו), נוסף לכך, מהווה נציגת חיל החינוך הנוער ומצופה כי תפעל להטמיע את התפיסות החינוכיות ותפעל לאור הדיקטיבות המערכיות בתחום תוך באופן מותאם לעולם בני הנוער לקידום המשימה החינוכית-חברתית.
2. הנעת שותפים אזרחים - שותפיה של המ"מ אינם כפופים אליה פיקודית או מחויבים להנחיותיה מתוקף פקודה או מבנה ארגוני. עליה לרתום את השותפים מתוקף דמותה ומקצועיותה בתחומי העיסוק. לשם כך, נדרשת חתירה מתמדת ללמידה והתפתחות, הקשבה פעילה לשותפים, הבנה עמוקה של צרכיהם במשימה והמורכבויות הארגוניות שלהם.
3. הובלת תהליכים, בגרות והתמדה - לתהליכים ככלל ולמשימה החינוכית בפרט אדוות הנראות לעיתים רק במרוצת הזמן (לעיתים רבות אף שנים). בשל כך, נדרשת בגרות והבנה, ראייה ארוכת טווח והתמדה למול השותפים לקידום המשימה הלאומית.
4. פיקוד וחניכה מרחוק, בקרה ושליטה במתרחש בגזרתה - מאפייני הפעילות בחברה ובקהילה אינם כבדור יחידות צה"ל, פקודיה של המ"מ לא נמצאים לצידה (פיזית) בחיי היום-יום. עליה לפעול מחד, מתוך אמונה כי אנשיה וחייליה פועלים באופן מתמיד לקידום המשימה עליה הם אמונים, הם אנשים חושבים, יצירתיים ומקדמים, ומאידך, עליה לקיים תהליכי בקרה שוטפים לצורך עמידה על המתרחש בשטח, לחנוך ולכוון את הפעולה למול תיק המשימה.
5. כשירות החיילים לביצוע משימתם - לצד קיום תוכנית הכשירות הסדורה לאורך שנת הפעילות בהתאם לצירי הפעולה והאוכלוסייה המבצעת את הפעולה, על המ"מ לנתר באופן קבוע את צרכי חייליה לביצוע המשימה. עלייה לפעול על מנת להביא להשלמת הפער, אם באמצעות שותפיה בגזרה ואם באמצעות הצפת הפער למטה המרחב והיחידה לקבלת מענים.

ממשקי עבודה

בעל תפקיד	הממשק	תיאור הממשק
מח"ז	מפקדת ישירה	מתכננת את תיק המשימה ברשות, מנחה ומכוונת על יעדי המשימה הלאומית, חונכת ומקדמת את התהליכים החינוכיים ברמת המחוז למול שותפי הפעולה, מובילה את תהליך איתור הצרכים המרחבי וגורם ממליץ לרמה הממונה על פריסת החיילים במחוז.
רס"פ	מנחה מקצועי	מתכלל את תחומי הבטיחות, הלוגיסטיקה והמשא"ן במחוז. על המח"ז, לפעול לחניכתה ובקרה על מתן המענה לצרכי המ"מ מיות והחיילים בתחומים עליהם היא אמונה.
משה"ד מרחבי	מנחה מקצועי	מתכלל את ההדרכה והכשירות במרחב, תחת פיקודו של סגן מפקדת המרחב.
מנהל אגף חינוך ברשות	שותף תפקיד	מוביל את החינוך הפורמאלי ברשות, מנחה את מנהלי המסגרות החינוכיות.
מנהל יחידת הנוער ברשות	שותף תפקיד	מוביל את החינוך הבלתי-פורמאלי ברשות, מנחה את מנהלי המסגרות החינוכיות, מתכלל את "שולחן הנוער" הרשומי. מוביל את מימוש תיקי המשימה הרשומים מצד הרשות.
רכז תחום ההכנה לצה"ל ברשות	שותף תפקיד	מוביל את תחום ההכנה לשירות קרבי ומשמעותי ברשות.
מפקח רשות מנהל חברה ונוער	שותף תפקיד ומנחה מקצועי	מנחה ומבקר את תחום החינוך הבלתי פורמאלי ברשות והחינוך החברתי-ערכי במסגרות הפורמאליות ברשות. מנחה מקצועי למנהל יחידת הנוער ברשות ומנהלי מסגרות החינוך.
רכז משימתי תנועות וארגוני הנוער	שותף תפקיד	מסייע בהעצמת כשירותם המקצועית של חיילי הנח"ל בפרק המשימה הלאומית, בהתאם לתוכנית הכשירות המוגדרת ובהתאם לצרכי השטח העולים במהלך המשימה.
מדריך גרעין	שותף תפקיד	אמון על הליווי החברתי של הגרעין.
מדריכה מרחבית / רכזת מורות חיילות משרד החינוך	שותף תפקיד ומנחה מקצועית	מנחה מקצועית למסלולי המורות החיילות בגזרה. מבקרת את המשימה החינוכית ופועלת להעצמת כשירות המורות החיילות.
מפקד יקל"ר פקע"ר	שותף תפקיד	מוביל את מוכנות הרשות לחירום, מנחה בזמן חירום על משימות סיוע לאוכלוסייה, מקיים תרגול לחירום בזמני שגרה.

דרישות מפקדת המחלקה

שם המופע	מטרות	תדירות	מוביל	משתתפים
חניכה - צפייה ומפגש עם צוות משימתי	- לחנך את החיילים (צוות משימתי) בפעולתם בשטח. - לעמוד על ההתקדמות ביעדים ולפתור בעיות במשימה. - לצפות בפעילות ולשמוע ממקור ראשון את החיילים ואנשי הקשר.	אחת לחודש בכל משימה	מ"מ	חיילים, במידת הצורך איש הקשר הרשומי ורכז משימתי תנועתי / רכזת מורות חיילות
חניכה - מפגש חניכה עם חייל	- לקיים תהליך חניכה עם החייל (אישי). - לעמוד על ההתקדמות האישית ולסייע בפתרון בעיות.	אחת לחודש מפגש עם כל חייל	מ"מ	חיילים, במידת הצורך מדריך הגרעין / רכזת מורות חיילות
צוות היגוי מצומצם	- לעמוד על סטאטוס המשימות ועמידה ביעדים. - לעמוד על סוגיות ומורכבויות עם החיילים. - לקבוע ולתקף את גאנט העבודה המשותף. - לפתח ולקדם את המשימות.	אחת לשבועיים	מנהל יחידת הנוער ברשות	מ"מ, רכז משימתי בתנועת הנוער (אם מדובר בגרעין), מפקח רשומי מנהל חברה (ונוער) (לחלק מהפגישות)
צוות היגוי מורחב	- לתכנן ולבנות את תיק המשימה הרשומי לשנת הלימודים העוקבת. - לתכנן ולבנות את משימות הקיץ לחיילים. - לקבוע ולתקף את גאנט העבודה המשותף.	אחת לרבעון	מנהל יחידת הנוער פנימייה הנוער ברשות	מ"מ, רכז משימתי בתנועת הנוער (אם מדובר בגרעין), מפקח רשומי מנהל חברה ונוער
מופע כשירות לחיילי הקהילה	להכשיר את החיילים בכשירות התקופתית המוגדרת.	מופעים בשנה 4-5 ע"פ גרף	מח"ז	מ"מ, חיילים, משה"ד מרחבי
ביקור פתע	- ליישר קו בהיבטי פקודות והנחיות בטיחות בהתאם לעונה. - לעמוד על הפערים והצרכים של החיילים.	אחת לחודש	מ"מ	
סיכום שבועי רשומי	- לעבד את חוות השירות באופן תקופתי. - לתדרך את החיילים ביציאתם לחופשה.	אחת לשבוע, כל חמישי ברשות אחרת	מ"מ	חיילים
וועדת פרט	- לעמוד על סטטוס חיילים במעקב רפואי / ת"ש / ברה"ן / חוסר תפקוד ולצרכים המפתחים בקרב החיילים. - לשמור על רציפות המענה לפרט והתאמתו למציאות המשתנה.	אחת לרבעון	מפקד מרחב	מח"ז, מ"מ, מש"קית ת"ש
קפ"ק חורף וקיץ לחיילים	ליישר קו בהיבטי פקודות והנחיות בטיחות בהתאם לעונה.	פעמיים בשנה	מח"ז	מ"מ, חיילים, רס"פ
קפ"ק משימות בחופשת הקיץ	- ליתן דגשים והנחיות לתכנון משימות הקיץ. - לקבוע גאנט היערכות ותכנון לקראת משימות הקיץ.	שנתי - אפריל	מפקד מרחב	מח"ז, מ"מ
מטווחים	לשמור על כשירות חיילי וקציני המרחב לשימוש בנשק.	פעמיים בשנה	מפקד מרחב	מח"זים, מ"מים, חיילים
אישור תיקי משימה רשומיים בראשות מפקדת היחידה	תכנון הפעילות לשנת הלימודים העוקבת.	מאי	מפקדת היחידה	מפקד מרחב, מח"ז, מ"מ
אישור תיקי משימה שנתיים לגרעיני הנח"ל במשרד הביטחון	הצגת ואישור יעדי פרק המשימה והפעולות המרכזיות בגוף הקולט לגרעין נח"ל	מאי, מאסף באוגוסט	משהב"ט	מפקד המרחב, מח"ז, נציגי האגף, נציגי הרשות, נציגי משרד החינוך
הפוגה וגיבוש מורות חיילות	- לחזק את כשירות המורות החיילות לביצוע תפקידן - יצירת קבוצת עמיתים	אחת לחודש	מ"מ	מורות חיילות, מ"מ